
Novitates Theriologicae

Pars 16 • 2023

Bulletin of the Ukrainian Theriological Society
Бюлетень Українського Теріологічного Товариства

<http://terioshkola.org.ua/ua/novitates.htm>

---

p-ISSN 2709-491X • e-ISSN 2709-4928

ЗМІСТ

Передмова

Зміст випуску (українською).....	1–4
Дослідження воєнного часу: стан і переоцінка задач (вступне слово)	5–9

Частина 1. Регіональні фауни

<i>Загороднюк, І.</i> Свійські та домашні тварини у природних та заповідних екосистемах	10–20
<i>Легкий, С., В. Артамонов, Я. Овсієнко.</i> Матеріали до фауни Бузького Гарду: огляд знахідок дрібних ссавців (Soricidae, Muridae, Cricetidae)	21–26
<i>Марочкіна, В.</i> Видовий склад і чисельність хом'якових у степових заповідниках південного сходу України	27–31
<i>Парнікоза, І., І. Загороднюк.</i> Теріофауна Лисої гори в Києві: ознаки збереженості та рівні синантропізації	32–43
<i>Сулик, В.</i> Мустеліди (Mustelidae) заповідних і антропогенних екосистем Придніпівської заплави	44–51
<i>Терлецький, В.</i> Присутність котових (Felidae) в околицях села Лібухова у Східних Besкидах	52–55
<i>Фомін, С.</i> Дикі та свійські копитні степових регіонів України: оцінки для Луганщини на початок 21 століття	56–61

Частина 2. Методики досліджень

<i>Лазарев, Д.</i> Краніологічні особливості ондатри (<i>Ondatra</i>) та її відмінності від роду <i>Arvicola</i>	62–68
--	-------

<i>Саварін, А.</i> До методики лову рясоніжок (<i>Neomys</i>) [англ.]	69–75
<i>Станиціна, Г., І. Загороднюк.</i> Досвід утримання мишаків жовтогрудих (<i>Sylvaemus tauricus</i>) у неволі: ріст, їжа, поведінка	76–85
<i>Чеботок, Є.</i> Дератизація: сучасні підходи та практика впровадження	86–92

Частина 3. Види на межах ареалів

<i>Вікирчак, О.</i> Бобер європейський (<i>Castor fiber</i>) на лівобережжі Середнього Дністра: сучасне поширення та особливості екології	93–97
<i>Загороднюк, І.</i> Ідентифікація північнокавказьких сліпаків (<i>Spalax</i>) на основі опису їхнього каріотипу [англ.]	98–102
<i>Загороднюк, І., П. Войтко.</i> Вухань австрійський (<i>Plecotus austriacus</i>) на Волині: новий поступ у експансії на сході Європи	103–105
<i>Легкий, С., В. Артамонов.</i> Знахідки немишових гризунів у регіоні Національного природного парку «Бузький Гард»: <i>Sciurus, Spalax, Myocastor</i>	106–111
<i>Подобайло, А., Н. Миленко, Р. Чурилович.</i> Знахідки хом'яка звичайного (<i>Cricetus cricetus</i>) у Полтавській області	112–114
<i>Роженко, М.,</i> Бабак степовий (<i>Marmota bobak</i>) на Одещині	115–118
<i>Рудишин, М.</i> Екологія полівки підземної (<i>Microtus subterraneus</i>) у високогір'ї Українських Карпатах	119–124

Частина 4. Синантропія, моніторинг, охорона

<i>Балотіна, І.</i> Візон річковий (<i>Neogale vison</i>) у заплаві Нижньої Прип'яті (Білорусь)	125–129
<i>Данилович, О.</i> Вивірка (<i>Sciurus vulgaris</i>) в околицях Києва 100 років тому (1924–1927)	130–134
<i>Загороднюк, І.</i> Дикі стада <i>Bos taurus</i> в Україні: огляд випадків і значення для розвитку ідей ревайлдингу	135–143
<i>Котов, М.</i> Вплив війни на поширення тварин і рослин в Україні (погляд із 1924 року)	144–147
<i>Марковська, О.</i> Знахідки мишаків роду <i>Sylvaemus</i> в агроценозах Харківської області	148–152
<i>Панасенко, Н.</i> Кріт європейський (<i>Talpa europaea</i>) у Тростянецькому дендропарку: особливості морфології та екології	153–156

Частина 5. Хроніки: дослідники минулого

Болденков: Сергій Болденков — мисливствознавець і управлінець у галузі мисливствознавства (<i>І. Загороднюк</i>)	157–160
Голов'янку: Зіновій Голов'янку — дослідник ґрунтової фауни, еколог, лі-	161–164

сівник (<i>І. Загороднюк</i>)	
Данилович: Олександр Данилович — дослідник фауни Подніпров'я, колектор і музеолог (<i>І. Загороднюк</i>)	165–168
Костюченко: Андрій Костюченко — мисливствознавець, зоолог, організатор заповідників Приазов'я (<i>І. Загороднюк</i>)	169–172
Тараненко: Леонід Тараненко — знавець природи сходу України (<i>І. Загороднюк</i>)	173–176
Фортунатов: Борис Фортунатов — революційний зоолог, ідеолог перетворення фауни (<i>І. Загороднюк</i>)	177–180
Щербина: Матвій Щербина — зоолог і колектор, діяч Українського наукового товариства (<i>І. Загороднюк</i>)	181–184

Частина 6. Хроніки: колектори й музеологи

Більський: Борис Більський як теріолог і керівник академічного зоологічного музею в Києві (<i>І. Загороднюк</i>)	185–187
Горонович: Микола Горонович — дослідник фауни Бессарабії, колектор, експериментатор (<i>І. Загороднюк</i>)	188–191
Дняконів: Михайло Дняконів — зоолог, колектор і дослідник ссавців Харківщини (<i>І. Загороднюк</i>)	192–194
Дребенців: Віктор Дребенців — дослідник фауни, колектор, музеолог, красзнавець (<i>І. Загороднюк</i>)	195–198
Дюков: Микола Дюков — дослідник фауни та колектор звірів з Харківщини і Дагестану (<i>І. Загороднюк</i>)	199–202
Заблудовський: Євген Заблудовський — зоолог і таксидерміст (<i>І. Загороднюк</i>)	203–205
Корабельников: Лев Корабельников — зоолог і музеолог (<i>І. Загороднюк, Т. Атемасова</i>)	206–209
Милинський: Милинський Сергій Юрійович — зоолог, музеолог, таксидерміст (<i>І. Загороднюк</i>)	210–212
Мошков: Євген Мошков — колектор зоологічних колекцій, дослідник екофізіології ссавців і птахів (<i>І. Загороднюк, Є. Улюра</i>)	213–215
Прожига: Юрій Прожига — колектор зоологічних колекцій та фахівець із захисту рослин (<i>І. Загороднюк, М. Весельський</i>)	216–219
Сележинський: Геннадій Сележинський — колектор, таксидерміст і популяризатор природничих знань (<i>І. Загороднюк</i>)	220–223
Старичев: Яків Якович Старичев — таксидерміст і колектор Зоологічного музею Ніжинського університету (<i>Л. Рековець, Л. Кузьменко</i>)	224–227
Сулик: Володимир Сулик — знавець фауни Дінцівської заплави, колектор і таксидерміст (<i>І. Загороднюк</i>)	228–231

Яценя: Олег Яценя — натураліст, колектор, таксидерміст (*І. Загороднюк*) 232–235

Частина 7. Хроніки: сучасні теріологи

Архипчук: Віктор Архипчук: дослідник мисливської фауни, знавець біології зайців (<i>І. Загороднюк</i>)	236–239
Вікирчак: Олександр Вікирчак — зоолог, мандрівник, знавець природи Поділля та Придністров'я (<i>І. Загороднюк</i>)	240–242
Ллюхін: Юрій Ллюхін — дослідник фауни та музеолог Музею природи Харківського університету (<i>І. Загороднюк</i>)	243–245
Крахмальна: Крахмальна Тетяна Вікторівна — дослідниця фауни копитних неогену України (<i>Рековець, Л., А. Ступак</i>)	246–249
Літус: Іван Літус — фахівець у галузі акліматизації мисливських тварин, організатор «царських полювань» (<i>І. Загороднюк</i>)	250–252
Матвєєв: Микола Матвєєв як зоолог і краєзнавець Поділля (<i>І. Загороднюк</i>) ..	253–256
Розора: Розора Жанна Василівна — колектор і музеолог, керівниця Зоологічного музею Київського університету (<i>І. Загороднюк</i>)	257–260
Слободян: Олексій Слободян — дослідник карпатських ведмедів (<i>І. Загороднюк</i>)	261–264

Частина 8. Хроніки теріологічного життя

<i>Загороднюк, І.</i> Теріошкала як невидимий коледж: підсумки 30-ти років діяльності	265–270
<i>Харчук, С., І. Загороднюк.</i> Коти дикі та свійські в природі та житті людей (з нагоди Року kota в Україні 2022)	271–276